

denken. Mondigheid, eeuwenlang ingevuld als ultiem opvoedingsdoel, verschijnt nu als een gegeven, als een middel. Kinderen zijn mondig en naar hun stem moet geluisterd worden. Kinderen dient men bijgevolg niet alleen te beschermen, kinderen verdienen evenzeer alle kansen tot deelname aan de samenleving. Het kind is niet alleen de toekomst, het kind is ook nu. De roep van het mondige kind heeft de deuren geopend voor heel wat waardevols: het vele leefwereld- en belevingsonderzoek bij kinderen, de gedachte dat kunst en cultuur voor kinderen niet enkel moraliserend en belerend hoeft te zijn, het recht van het kind op entertainment. Twee levensgrote wolfsklemmen liggen evenwel in het mondighedsbos verdoken. Er is vooreerst het permanente gevaar van het romantiseren van de stem van het kind. Waar in het discours over het slechte en het onschuldige kind opvoeding vooral vanuit de beschermingsgedachte vorm krijgt, zien we het discours van het mondige kind het belang beklemtonen van de participatie van kinderen aan de samenleving. Kinderen omschrijft men dan als competent en actief betekenisverlener. Het maakt dat we plekken gaan creëren waarin kinderen heel expliciet de kans krijgen om zich te laten horen. We kunnen hierbij denken aan kindergemeenteraden en leerlingengraden, maar dus ook aan bijvoorbeeld congressen waarop men kinderen gaat uitnodigen. Op zo'n momenten stellen we evenwel vast dat we de stem van kinderen vaak niet goed weten te plaatsen, juist omwille van de traditie van onze onschuldige blik op kinderen. Het verklaart het gelach en het enthousiasme bij de vraag van het kind naar wie wij dan wel zouden zijn in de kerststal. *So cute!* Tot kinderen zaken vertellen of dingen uitspoken die we niet verwachten, en op die manier vrij snel verzeilen in de groep van het slechte en onuitstaanbare kind. Daarnaast geeft het beeld van het mondige kind vaak aanleiding tot de idee van Koning Kind. De kwaliteiten van kinderen worden dan zo sterk beklem-

